

neměl úmyslu vykonati tam násilí na K-ovi nebo jeho lidech domácích. Rozsudek je proto stížen vadou nedostatku důvodů pro výrok o rozhodné skutečnosti. Skutkové okolnosti, o nichž se zmáteční stížnost v tomto směru zmiňuje, jsou vesměs takového rázu, že mohou míti význam pro řešení otázky, zda obžalovaný jednal ve zlém úmyslu, jenž se vyhledává ke skutkové podstatě zločinu podle §u 83 (příp. druhý) tr. zák., tak že jest je považovati za rozhodné. Rozsudek zjišťuje sice tyto skutečnosti v rozhodovacích důvodech, ale z jeho důvodů není zřejmo, zda k nim přihlížel při zkoumání otázky, zda obžalovaný jednal ve zlém úmyslu. Rozsudek trpí tedy též vadou nejasnosti v tomto směru. Bylo tudíž odůvodněné stížnosti vyhověti, rozsudek, v němž nejsou zjištěny všechny skutečnosti, jež jest při správném použití hmotného práva položit za základ rozhodnutí, zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl (§ 288, odst. 2 čís. 1 a 3 tr. ř.).

Čís. 2635.

Pojmu »skutečného násilného vztažení ruky« (§ 81 tr. zák.) odpovídá každý čin, předsevzatý s vynaložením tělesné síly a značící odpor, směřující přímo nebo nepřímo proti osobě, chráněné ustanovením §u 68 tr. zák. Stačí každý skutečný útok neb odpor, jímž má býti zmařen úřední výkon. Záleží jen na tom, že útoku bylo použito jako prostředku k onomu zmaření a že útok byl k tomu abstraktně způsobilým. Násilné vztažení ruky nepředpokládá proto nějaké určité intensity; jest jím i takový útok, kterému může úřední orgán čeliti. Rovněž se nežadá, by se vrchnostenská osoba pokusila odpor přemoci a za tím účelem použila protinásilí, ani, by sama byla přemožena, nýbrž stačí každý vážný odpor pachatelův, který by ona osoba musela přemoci, kdyby chtěla úřední výkon provést; spadá sem i odstrčení ruky.

Výkonný orgán jest při kapesním zájmu oprávněn odnítí exekutu všechny peníze, které má u sebe, bez ohledu na případné vlastnické právo jiných osob k nim.

Pro ochranu §u 68 tr. zák. rozhoduje formální oprávnění k úřednímu výkonu.

(Rozh. ze dne 29. ledna 1927, Zm I 529/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmáteční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 7. srpna 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §u 81 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Po věcné stránce (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) namítá stížnost, že v pouhém odstrčení ruky berního vykonavatele, jenž chtěl provést u obžalovaného kapesní zájem, nelze spatřovati skutečné násilné vztažení ruky ve smyslu §u 81 tr. zák. Podle zákona nestačí prý pouhé vztažení ruky

proti úřední osobě, nýbrž vyžaduje se kvalifikované vztažení ruky, »skutečně násilné«. Toho prý v souzeném případě nebylo. Stížnost je bezdůvodna. Trestná činnost podle Šu 81 tr. zák. záleží ve zprotivení se (činění odporu) osobě vrchnostenské, konající službu, násilím, které může býti buď nebezpečnou výhrůžkou (psychické násilí) nebo násilným vztažením ruky (násilí fyzické). Výrazem »skutečně« násilné vztažení ruky má býti na rozdíl od násilí, pozůstávajícího v pouhé pohrůžce, vyjádřeno, že jde o skutečné vykonání násilí. Pojmu »skutečného násilného vztažení ruky« odpovídá každý čin, předsevzatý s vynaložením tělesné síly a značící odpor, směřující přímo nebo nepřímo proti osobě, chráněné ustanovením Šu 63 tr. zák. Stačí proto každý skutečný útok neb odpor, kterým má býti přivoděno zmaření úředního výkonu. Záležejí jen na tom, že útoku bylo použito jako prostředku, by úřední výkon byl zmařen a že útok byl k tomu abstraktně způsobilým. Násilné vztažení ruky nepředpokládá proto nějaké určité intensity; jest jím naopak i takový útok, kterému může úřední orgán čeliti. Rovněž se nežadá, by se vrchnostenská osoba pokusila odpor přemoci, a za tím účelem použila protinásilí; není třeba, by sama byla přemožena, nýbrž stačí každý vážný odpor pachatelův, to jest takový odpor, který by musila úřední osoba přemoci, kdyby chtěla úřední výkon vůbec provést. Uváží-li se, že obžalovaný podle rozsudkových zjištění nevyhověl výzvě berního vykonavatele ani tehdy, když tento přivolal četnického strážmistra, že naopak, přes to odstrčil ruku berního vykonavatele, když mu sahal do kapsy kabátu, se slovy, že se nedá prohledávat, naplňuje odstrčení to pojem »skutečného násilného vztažení ruky« a lze o vážnosti a způsobilosti odporu obžalovaného, zmaření úřední výkon, tím méně pochybovati, kdyžtž berní vykonavatel z obavy, že by došlo k (patrně dále sáhajícímu) násilí se strany obžalovaného, kterého znal již od výstupu, k němuž mezi nimi došlo při předchozím zájmu v domě obžalovaného, upustil od provedení svého úředního výkonu. Snaží-li se stížnost dovoditi, že nejde o násilné vztažení ruky, nýbrž spíše o jakýsi pudový pohyb člověka ustrašeného a rozčileného, pokud se týče, že obžalovaný prosil berního vykonavatele, by mu peníze nebyly odňaty, a že vykonavatel na to od zájmu ustoupil a tudíž prosbě obžalovaného vyhověl, činí tak na skutkových předpokladech ze zjištění rozsudkových nepřevzatých a musí proto její vývody zůstat bez povšimnutí (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.).

Trestní zodpovědnosti nesprostilo by obžalovaného, ani kdyby bylo pravda, že peníze, jež mu chtěl berní vykonavatel odníti, byly skutečně vlastnictvím manželky obžalovaného a on je měl podle jejího příkazu odevzdati obchodníku na zaplacení zboží. Neboť podle Šu 81 tr. zák. vyžaduje se jen, by služební výkon, který násilným jednáním pachatele má býti zmařen, spadl do oboru práv a povinností, náležejících osobě v Šu 68 tr. zák. jmenované mocí jejího služebního postavení. Jen formelní oprávnění k předsevzetí úředního výkonu a nikoli věcná oprávněnost výkonu propůjčuje úřednímu orgánu ochranu podle Šu 68 tr. zák. K rozhodování o věcné oprávněnosti jest jiná cesta, po případě cesta stížnosti; formelně oprávněnému výkonu má se strana podrobiti. Nehledíc k tomu, nešlo by v souzeném případě o nezákonný výkon ani za

předpokladu, že peníze nepatřily skutečně obžalovanému. Výkonný orgán měl na rozkaz berního úřadu provést na obžalovaném kapesní zájem a byl proto oprávněn odníti mu všechny peníze, které měl u sebe, bez ohledu na případné vlastnické právo jiných osob k nim (§ 253 ex. ř. a návod pro výkonné orgány odd. II.). Jednal proto výkoný orgán podle zákona a podle předpisů a nedopustil se provedením zájmu žádného nedopatření; bylo v důsledku toho povinností obžalovaného, by bez odkladu na vyzvání výkoného orgánu peníze vydal, byť snad byly vlastnictvím jeho manželky. Poskytovalť jí zákon prostředky, by svému domnělému nároku zjednala platnost pořadem práva.

Čís. 2636.

Zavinění (§ 335 tr. zák.) nešetřením předpisů Šu 2 min. nař. ze dne 7. února 1907, čís. 24 ř. zák. při provádění studnařských prací.

Podnikatel jest povinen postarati se o dodržení předpisů, podle nichž jest před započatím nebo při vykonávání nebezpečných prací opatřiti určité záruky bezpečného jich provádění, i proti vůli zaměstnanců při pracích těch zaměstnaných (donutiti je k zachovávaní oněch předpisů).

Podnikatel živnosti, k jejímuž provozování jest třeba koncese (na př. živnosti studnařské), zodpovídá i za škodný výsledek z jednání (opomenutí) svého zmocněnce, ustanovil-li jím osobu neodbornou a nespolehlivou.

Okolnost, že znalec vykročil z mezí svého úkolu, není vadou ve smyslu §§ 125, 126 tr. ř.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1927, Zm I 579/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Františka H-y do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. září 1926, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem proti bezpečnosti života podle Šu 335 tr. zák., vyhověl však zmateční stížnosti obžalovaného Jaroslava H-a, zrušil napadený rozsudek nalézacího soudu ohledně tohoto stěžovatele a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

I. Zmateční stížnost Františka H-y uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle Šu 281 čís. 4, 5 a 9 písm. a) tr. ř. Zmatek čís. 9 písm. a) nedoličuje po zákonu a dlužno ji v tomto směru pokládati za vůbec neprovedenou. Odvozujet beztrestnost stěžovatele ze skutkových okolností, že stěžovatel neprováděl stavbu studny, při níž se smrtelný úraz stal, sám, nýbrž že ji prováděl spoluobžalovaný H., jenž o ní věděl proto, že mu to stěžovatel oznámil, ačkoliv rozsudek zjišťuje, že stěžovatel převzal a prováděl stavbu svým jménem bez vědomí spoluobžalovaného H-a, kteréžto skutečnosti jsou složkami skutkového děje, na jehož právní